

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžz/2/2012
Identifikačné číslo spisu: 9012010116
Dátum vydania rozhodnutia: 13.08.2012
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2012:9012010116.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky 1/: Q., nar.: XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Somálsko, t. č. pobytom: Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, 2/ Z. nar. v roku XXXX, štátna príslušnosť Somálsko, t. č. pobytom Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, zákonná zast.: Q., obaja zast.: Advokátskou kanceláriou Škamla, s. r. o., so sídlom Makovického č. 15, 010 01 Žilina, proti orgánu verejnej správy označeným navrhovateľkou 1/ ako: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e .

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

I.

1. Návrhom z 25. júla 2012 označeným ako Žaloba na ochranu pred nezákonným zásahom Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 27. júla 2012 sa navrhovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhali, aby konajúci súd uložil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky bez zbytočného odkladu po vyhlásení rozhodnutia povinnosť prepustiť navrhovateľku 1/ a navrhovateľa 2/ z Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce a súčasne, aby navrhovateľom priznal náhradu trov konania vo výške 585,96 €, ktorú je odporca povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení návrhu navrhovatelia uviedli, že navrhovateľka 1/ bola rozhodnutím Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Veľké Slemence č. p.: PPZ-HCP-SO16-149-009/2012 zo dňa 12. júla 2012 zaistená podľa § 88 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) za účelom vrátenia v zmysle Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb (ďalej len „Dohoda“) a

spolu s navrhovateľom v 2. rade umiestnená v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

3. Dňa 18. júla 2012 navrhovatelia prostredníctvom právneho zástupcu podali opravný prostriedok vo veci svojho zaistenia. K dnešnému dňu nemá Najvyšší súd Slovenskej republiky relevantnú vedomosť, či bolo o tomto opravnom prostriedku príslušným súdom rozhodnuté.

4. Ďalej navrhovatelia dňa 18. júla 2012 požiadali o udelenie azylu na území Slovenskej republiky s tými účinkami, že odo dňa požiadania o udelenie azylu sa navrhovatelia stali žiadateľmi o udelenie azylu na území Slovenskej republiky a ako takých ich nemožno vrátiť na územie Ukrajiny.

5. Tiež navrhovatelia uviedli, že v čase podania tohto návrhu na ochranu proti nezákonnému zásahu boli zaistení v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

II.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej v texte rozhodnutia iba „Najvyšší súd“) ako súd dotknutý týmto návrhom preskúmal všetky jeho náležitosti a s prihliadnutím na dôvody uvádzané navrhovateľmi vyhodnotil otázku splnenia podmienok konania (§ 103 v spoj. s § 250v ods. 8 a § 246c ods. 1 O.s.p.) a bez nariadenia pojednávania dospel k názoru, že konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy je nutné zastaviť, nakoľko takémuto návrhu súdnu ochranu nemôže poskytnúť.

7. Predovšetkým sa Najvyšší súd zamerl na preverenie svojej právomoci vo veci konať, čo v zmysle zásady legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) patrí medzi základné podmienky konania, keďže existenciu procesných podmienok konania musí skúmať ex officio, a to v ktoromkoľvek štádiu konania.

Podľa § 250v ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 2 O.s.p. orgán, proti ktorému návrh smeruje, je orgán, ktorý podľa tvrdenia uvedeného v návrhu vykonal zásah; v prípade zásahu ozbrojených síl, ozbrojeného zboru alebo iného verejného zboru je to orgán, ktorý tento zbor riadi, alebo ktorému je taký zbor podriadený.

Podľa § 250v ods. 8 O.s.p. sa na konanie podľa tejto hlavy použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

8. Hore citované zákonné ustanovenia taxatívne vymedzujú právomoc Najvyššieho súdu v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Túto právomoc Najvyššieho súdu nie je možné rozšíriť.

9. Už vo svojej predchádzajúcej judikatúre (napríklad uznesenie sp. zn. 5Sžz 5/2009 z 09.03.2010) Najvyšší súd konštatoval, že pod pojmom nezákonný zásah je nutné chápať iba takú činnosť orgánu verejnej správy (štátnej moci), ktorá má svoj nepochybný základ vo vykonávaní vrchnostenských oprávnení (bez vydania rozhodnutia) na základe predpisov správneho práva.

10. V obdobnom duchu Najvyšší súd judikoval (napríklad uznesenie sp. zn. 1Sžr 134/2011 z 10.07.2011), že s prihliadnutím na systematický výklad zákona (výklad vykonaný s dôrazom na zatriedenie právnych noriem do štruktúry právneho predpisu a právneho odvetvia s využitím interných ako aj medziodvetvových väzieb na pochopenie zámyslu zákonodarcu) zákonodarca prostriedky súdnej ochrany v správnom súdnictve (5. časť Občianskeho súdneho poriadku) rozčlenil až na sedem odlišných typov. V tomto členení sa základný dôraz kladie na ochranu jednotlivca pred nezákonným rozhodnutím podľa 2. hlavy, a ostatné konania sú zosumarizované do skupiny „ius specialis“ (najmä pripustením subsidiárneho pôsobenia 2. hlavy prostredníctvom ustanovení § 250l ods. 2, § 250t ods. 8, či už uvedené ustanovenie § 250v ods. 8 O.s.p.).

11. Preto aplikácia jednotlivých špeciálnych úprav (najmä obsiahnutých v 3. až 5. hlave) prichádza do úvahy iba vtedy, ak nie je možné aplikovať rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa 2. hlavy, tzn. za účelom eliminácie súbežne aplikovaných dvoch alebo viacerých súdnych prieskumov hore uvedenými odlišnými typmi súdnej ochrany na to isté správne konanie, ktoré by skôr či neskôr viedli k vytvoreniu vzájomných prekážok litispendencie (§ 83 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p.), prípadne *res iudicatae*.

12. Konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy sa zakladá na nezastupiteľnej skutočnosti, že ukrátenie osoby v jej právach a právom chránených záujmoch nie je zapríčinené rozhodnutím orgánu verejnej správy, ktoré v prípade tvrdeného zásahu musí logicky absentovať, ale toto ukrátenie je vyvolané konaním úradnej osoby orgánu verejnej správy (v prípade ozbrojených síl, ozbrojených alebo verejných zborov procesnú zodpovednosť za toto konanie nesie riadiaci orgán [§ 250v ods. 2 záver O.s.p.]), a súčasne toto konanie musí vykazovať nezákonné prvky.

13. Z uvedeného je nesporné, že právomoc Najvyššieho súdu na rozhodnutie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, nie je daná, keďže zásah orgánu verejnej správy obmedzujúci osobnú slobodu navrhovateľa v prejednávanej veci vychádza z rozhodnutia Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Veľké Slemence č. p.: PPZ-HCP-SO16-149-009/2012 zo dňa 12. júla 2012, na základe ktorého bola navrhovateľka 1/ (podľa vyjadrenia policajného orgánu ako osoba s presne nezisteným dátumom narodenia, avšak podľa odborného vyjadrenia 18 rokov a viac) spolu s navrhovateľom 2/, tzn. jej maloletým synom, zaistená v zmysle ustanovenia § 88 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z.

14. V súdnom konaní o uvedenom opravnom prostriedku (viď bod č. 3) sa navrhovateľom vytvára procesný priestor, aby všetky relevantné námietky vrátane tých, ktoré súvisia s jeho postavením žiadateľa o udelenie azylu, uplatnil.

V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd tiež dáva do pozornosti aj zásadu prezumpcie správnosti aktov verejnej správy (štátnej moci v zmysle čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy), podľa ktorej sa predpokladá správnosť každého aktu verejnej správy až do okamihu vyslovenia opaku oprávneným orgánom.

III.

15. Za týchto okolností musel Najvyšší súd vyhodnotiť návrh podaný navrhovateľmi ako návrh požadujúci neprípustný súdny prieskum. Vzhľadom na uvedené názory musel Najvyšší súd postupom podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 244 ods. 5 veta prvá O.s.p. konanie o tomto návrhu zastaviť.

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. platí, že ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 244 ods. 5 veta prvá O.s.p. súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov.

16. O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. v spoj. s ustanovením § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.

17. Zrýchleným konaním vo veci Najvyšší súd vyhovel požiadavke navrhovateľa, aby zohľadnil účinky článku 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).